

ČESkoslovenská socialistická
republika

Severomoravský kraj okres Přerov

PROGRAM

OSLAV 100. VÝROČÍ
MUZEA J. A. KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ
1888 - 1988

V letech 1987 a 1988 vzpomene kulturní veřejnost okresu, kraje i ČSSR 100. výročí založení nejstarší instituce svého druhu - Muzea Komenského. Dne 10. července 1887 přijal výbor Ústředního spolku jednot učitelských na Moravě a ve Slezsku rozhodnutí o vzniku muzea, které shromáždí pedagogická díla a staré školní pomůcky k poctě Jana Amose Komenského /1592-1670/. Jako sídlo této instituce byl vybrán Přerov, město, v němž Komen-ský strávil největší část svého pobytu ve vlasti. V Přerově navštěvoval českobratrskou školu /1608-1611/ a později na této škole vyučoval /1614-1618/. V roce 1888, tedy rok po usnesení učitelského spolku, bylo Muzeum Komenského založeno Františekem Slaměníkem /1845-1919/.

Sto let působení Muzea Komenského znamenalo velký přínos pro rozvoj kulturních tradic českého národa. Bylo shromážděno takové množství památek, že co do počtu komenian vlastní přerovské muzeum nejpočetnější fond v ČSSR a z dějin školství evi-duje 79.161 sbírkový předmět. Díky stále se rozvíjející specializaci je dnes nejfundovanější institucí v muzejnictví ČSR v tomto oboru.

Současné Okresní vlastivědné muzeum J.A.Komen-ského /dále jen OVM/ plní však i jiné funkce. Dokumentuje historii regionu, je odborným střediskem památkové péče, má pracoviště pro výchovu výtvarným uměním, v oblasti přírodních věd se zabývá ornitologií a ochranou přírody. Je též metodickým centrem pro kroniky měst a obcí okresu Přerov. OVM disponuje vlastní stavební restauráorskou skupinou pro údržbu a opravu kulturních památek. Vyvíjí činnost ve 20 objektech v okrese, z toho 11 vlastní. Ve 30 sbírkových fonitech muzea se nachází celkem 259.398 sbírkových předmětů /stav k 31.12.1986/, uložených v 65 depozitních místnostech na ploše přes 2.800 m². OVM zaměstnává 69 pracovníků, z toho 14 vysokoškoláků, 21 středoškoláků, 24 kvalifikovaných dělníků a 10 ostatních. Veřejnosti je přístupno 14 stálých expozic, 2 památkové objekty I.kategorie /hrad Helfštýn, zámek Tovačov/ a 2 přírodní objekty /zámecký park ve Veselíčku a státní přírodní rezervace Hůrka u Hranic/.

Význam činnosti muzea je v podstatě regionální, ale v několika směrech i vysoko nadokresní s celostátními i mezinárodními kontakty. Současný stav přerovského muzejnictví můžeme považovat za vyvrcholení stoletého vývoje, neboť důstojně reprezentuje úroveň socialistické kultury okresu, kraje i státu.

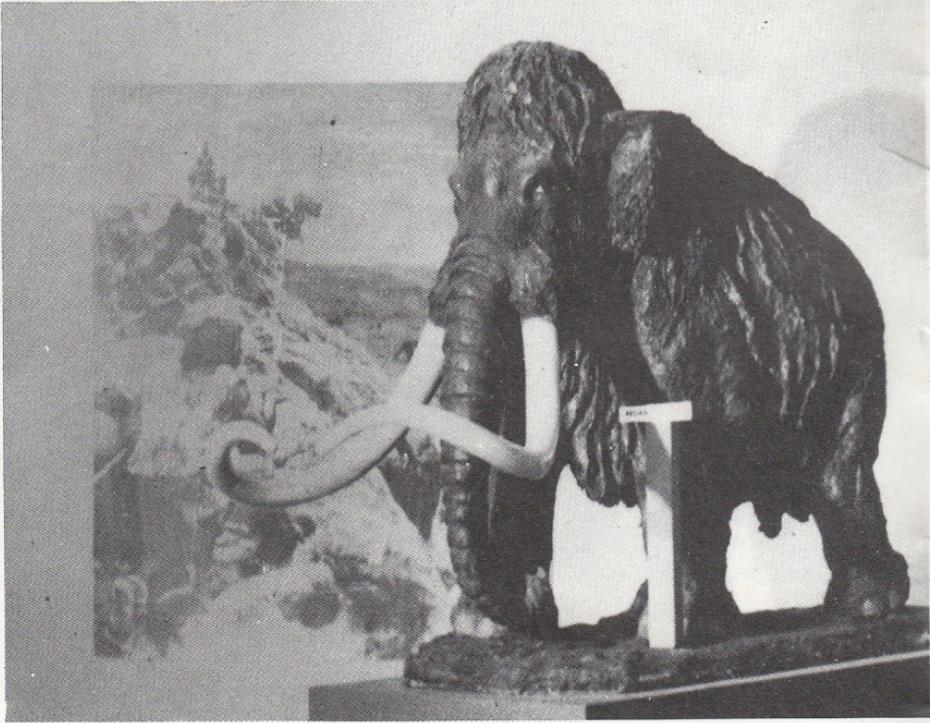
i státu.

Základním motivem ke vzpomenutí 100.výročí založení muzea je snaha o dosažení dalšího vývojového stupně rozvoje této kulturní instituce. Bez okázalých slavnostních akcí chtějí pracovníci dosáhnout do budování především přerovského muzea a instalovat zde expozice, které by respektovaly a charakterizovaly stoletou tradici. Obsahově to znamená zachytit českobratrské školství 16.-17.století s jejich významnými osobnostmi Janem Blahoslavem a Janem Amosem Komenským, dále starou školu a socialistickou školu na základě srovnání starých a moderních školních pomůcek.

Při této příležitosti budou vystaveny kolekce i z dalších sbírkových fondů, uložených v depozitářích užité umění, zvířena Přerovska, umělecké kovářství/, a to prostřednictvím dalších expozic či dlouhodobých nebo krátkodobých výstav.

V průběhu dvou let oslav vzpomeneme specifickými muzejními formami i dvou významných politických a společenských událostí - 70. výročí Velké říjnové socialistické revoluce /v r.1987/ a 40.výročí Vítězného února /v r.1988/. Právě na těchto akcích chceme demonstrovat vyspělost okresního vlastivědného zařízení a jeho schopnost aplikovat aktuální politické dění na regionální dějiny.

Vedle akcí výstavního charakteru chceme využít všechny možnosti kulturně výchovného působení: přednáškové cykly, exkurze, zámecké večery a publikační činnost. V jejím rámci se pokusíme v maximálním míře seznámit veřejnost s náplní a rozsahem činnosti muzea.

Neméně významnou složkou oslav bude vědecko výzkumná prezentace. Uspořádáme tradiční akce jako jsou kolokvia, konference a semináře ve specializovaných oborech /dějiny školství, ornitologie, umělecké kovářství/, avšak vrcholem těchto událostí a celých oslav se stane celostátní muzeologická konference o dokumentaci současnosti pod záštitou ministerstva kultury ČSR 11.- 13.října 1988.

P O Ř A D A K C I

I. ZAHÁJENÍ OSLAV - Slavnostní shromáždění pracovníků OVM J. A. Komenského v Přerově dne 24. června 1987 za účasti pozvaných hostí /zhodnocení 100 let muzea a vyhlášení programu oslav, vzpomenutí 20. výročí založení stavebně restaurátorské skupiny OVM/.

II. EXPOZICE

1. Zpřístupnění reinstalované expozice "Komenský a přírodní vědy" s nově instalovanou částí o J. Blahoslavovi. Přerov - zámek, mezipatro, termín 24. června 1987.

2. Zpřístupnění nové expozice "Stará škola", Přerov - zámek, I. poschodí, termín 24. června 1987.

3. Zpřístupnění další části expozice "Umělecké kovářství", hrad Helfštýn, termín 29. srpna 1987.

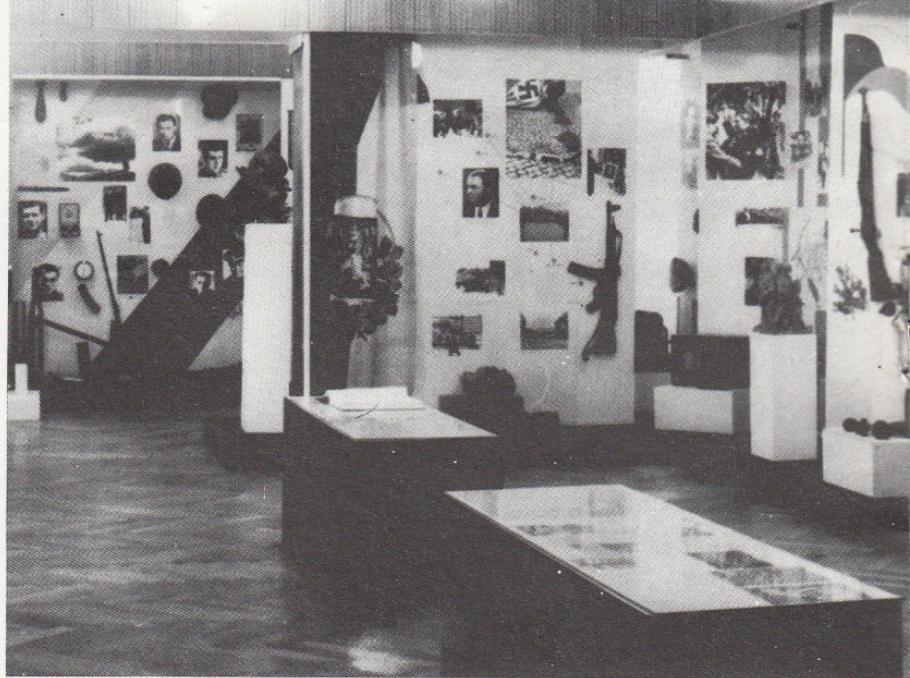
4. Slavnostní otevření nové expozice "Socialistická škola", Přerov - zámek, II. poschodí, termín 11. října 1988.

5. Zpřístupnění nové expozice "Ekologie zvířeny Přerovska", Stanice mladých přírodovědců, termín 11. října 1988.

III. VÝSTAVY

1. Dlouhodobá výstava "Užité umění", Přerov- zámek, II.poschodí, termín 6.října 1987.
2. Výstava k 70.výročí Velké říjnové socialistické revoluce "Čs.-sovětské vztahy okresu Přerov v minulosti a současnosti", termín 26.října 1987.
3. Výstava ke 40.výročí Vítězného února "Únor na Přerovsku v historických dokumentech", termín 25.února 1988.
4. Výstava DEPOZITUM 87 - "Školní mapy", termín 14.července 1987.
5. Dlouhodobá výstava "Památková péče a ochrana přírody v okrese Přerov", Přerov-zámek, prostory schodiště na vyhlídkovou věž, termín 6.října 1987.
6. Výstava DEPOZITUM 88 - "Dokumenty současnosti" /přírůstky muzeí Severomoravského kraje z období budování socialismu/, Přerov-zámek, termín 29.září 1988.

IV. PŘEDNÁŠKY

1. František Slaměník a přerovská komeniana, podzim 1987.
2. Z trezorů přerovského muzea, podzim 1987.
3. Vznik Svazu přátel SSSR na Přerovsku, podzim 1987.
4. Nejstarší učebnice, jaro 1988.
5. Nejvzácnější tisky z depozitářů OVM, jaro 1988.
6. Cesta k Únoru 1948 /Přerovsko, Hranicko/, jaro 1988.
7. Učební pomůcky minulých století, podzim 1988.
8. Výjimečné exempláře ornitologie, podzim 1988.
9. 28. říjen a Přerovsko /připomenutí vzniku ČSR, znárodnění a ustavení federace/.

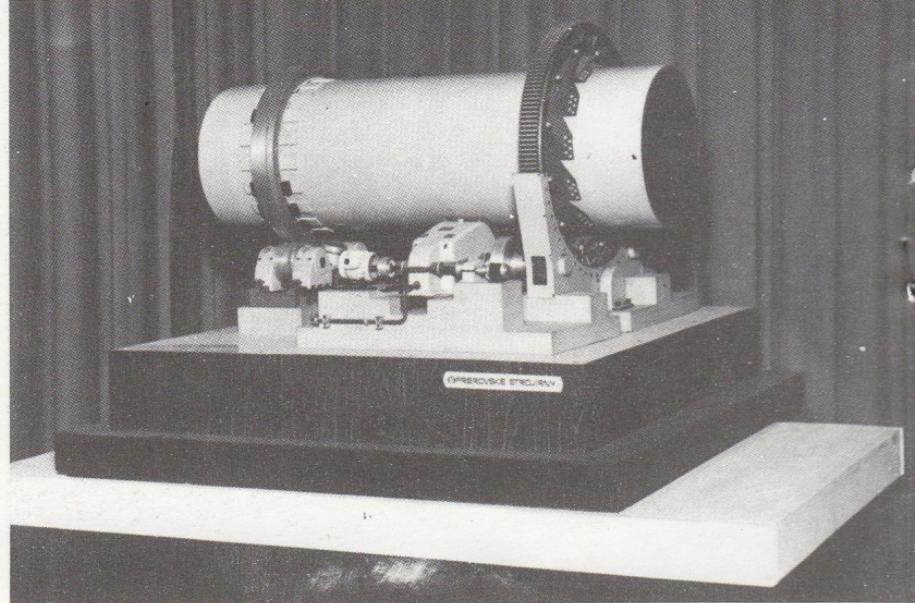
Témata budou vřazena do přednáškových cyklů v Přerově, Hranicích a Kojetíně.

V. EXKURZE

Po stopách Komenského /v r.1987/ - muzea a památníky v Uherském Brodě, Nivnici, Komně, Strážniči a Žeravicích u Kyjova.

Po stopách Komenského /v r.1988/ - muzea a památníky v Kunvaldu, Branné, Brandýse n.O. a Třemešné.

Oba autobusové zájezdy budou zařazeny do pravidelných cyklů exkurzí.

VI. ZÁMECKÉ VEČERY

Do cyklu zámeckých večerů bude zařazen koncert Smíšeného pěveckého sboru ZK Přerovských strojíren a dechového kvinteta Moravské filharmonie pro veřejnost a účastníky slavnostního shromáždění pracovníků OVM, 24. června 1987 na nádvoří zámku v Přerově.

VII. PUBLIKACE

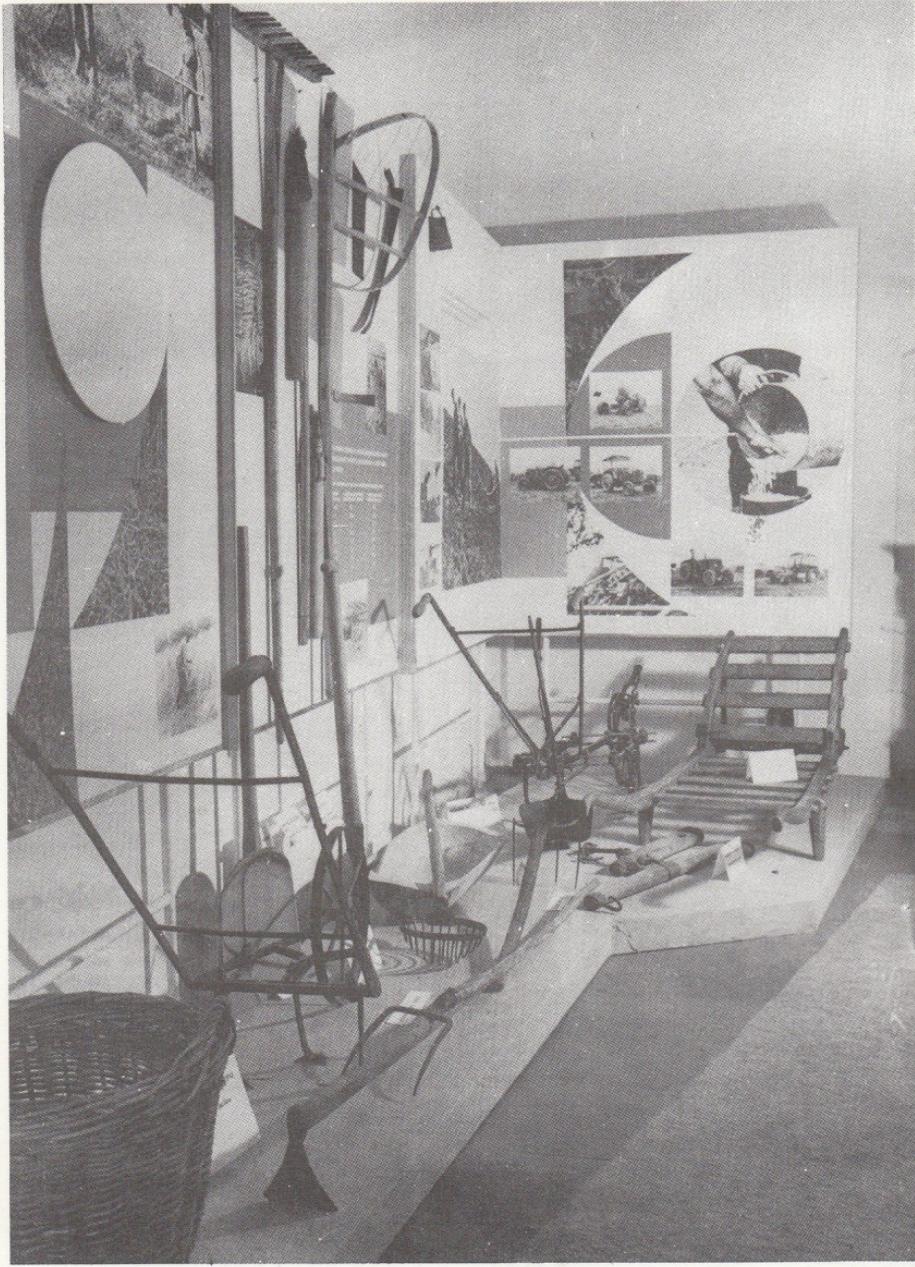
Mimo pravidelně vydávané tituly bude do edičního plánu zařazeno:

1. ZPRÁVY OVM, ročenka s informacemi o poslání a činnosti pracovišť muzea. Termín přípravy pro tisk: červenec 1987.
2. INFORMÁTOR PRO NÁVŠTĚVNÍKY /o veřejně přístupných expozicích a objektech OVM/ celkem 30 dvoulistových prospektů s orientačním textem. Termín přípravy pro tisk: podle rozpisu.
3. Průvodce po sbírkových fonduch muzea - pomůcka pro badatele. Termín přípravy pro tisk: srpen 1988.
4. Katalog výstavy DEPOZITUM 88 "Dokumenty současnosti". Termín pro tisk: červenec 1988.

VIII. VĚDECKO-VÝZKUMNÁ PREZENTACE

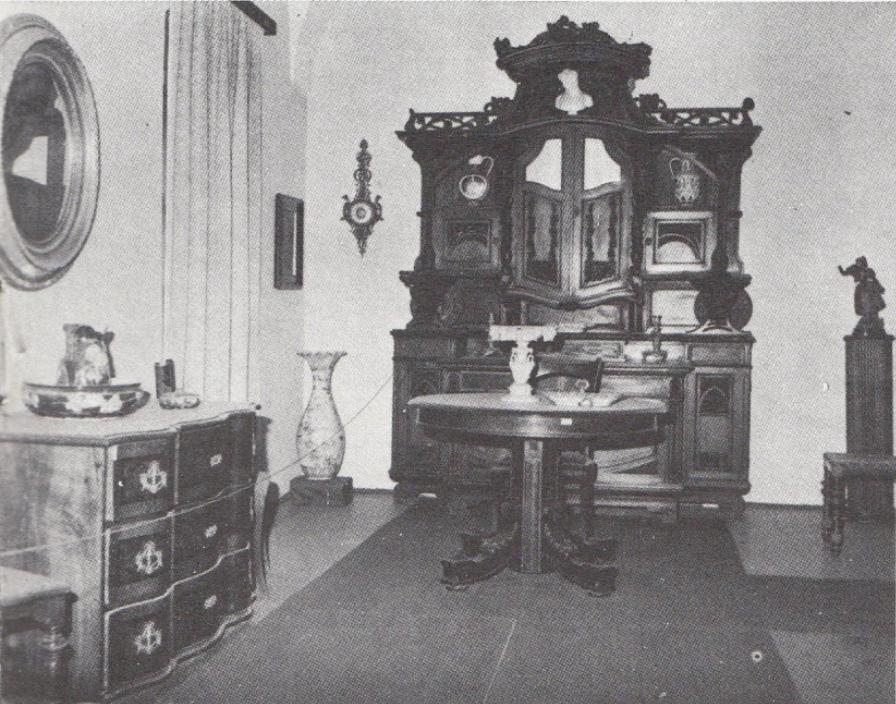
1. Seminář o uměleckém kovářství - Hefaiston 87 /srpen 1987/.
2. Ornitológická konference "Vodní ptactvo" /listopad 1987/.
3. Kolokvium "Karel Hanuš - učitel komunista", ke 70.výročí VŘSR a ke 40.výročí Vítězného února /prosinec 1987/.
4. Seminář o uměleckém kovářství - Hefaiston 88 /srpen 1988/.
5. Ornitológická konference "Změny avifauny v závislosti na změnách krajiny"/listopad 1988/.
6. Kolokvium "Ladislav Koubek - učitel komunista", ke 40.výročí Vítězného února /prosinec 1988/.
7. Seminář o učebních pomůckách - fyzika /říjen 1988/.
8. KONFERENCE O DOKUMENTACI SOUČASNOSTI pod záštítou ministerstva kultury ČSR /11.-13.října 1988/.

IX. PROPAGACE

1. Výtvarný plakát, návrh: únor 1987, realizace: červen 1987.
2. Pamětní grafický tisk, sjednání návrhu: únor 1987, realizace: červen 1987.
3. Pamětní kovářská medaile "Za spolupráci". Návrh: leden 1987, realizace: červen 1987.
4. Emblémy na věži zámku:
září - prosinec 1987 - sedmdesátka
leden - duben 1988 - čtyřicítka
květen - prosinec 1988 - stovka
5. Prospekt s programem oslav, návrh a grafická úprava: duben 1987, realizace: červen 1987.

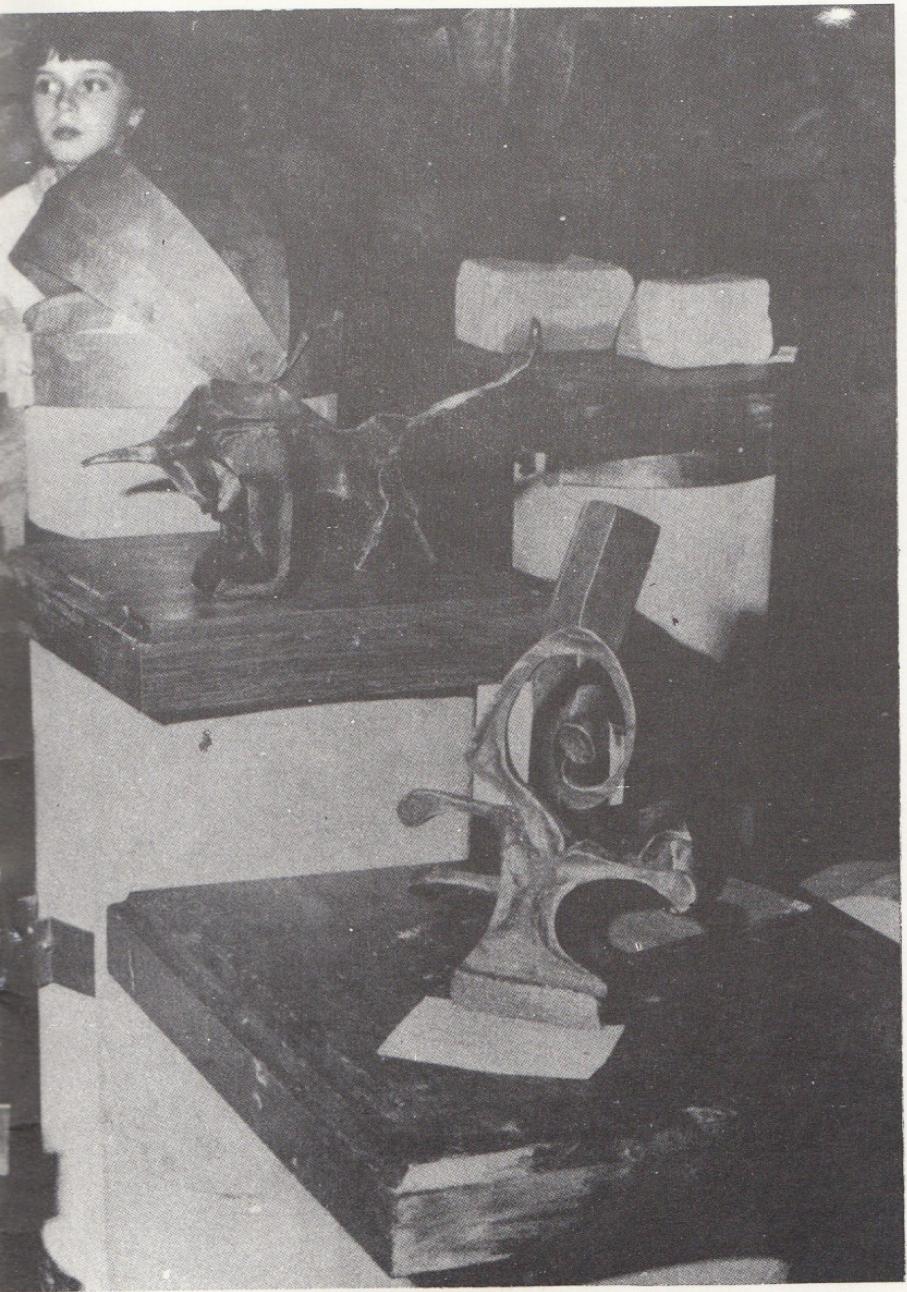
X. ORGANIZACE

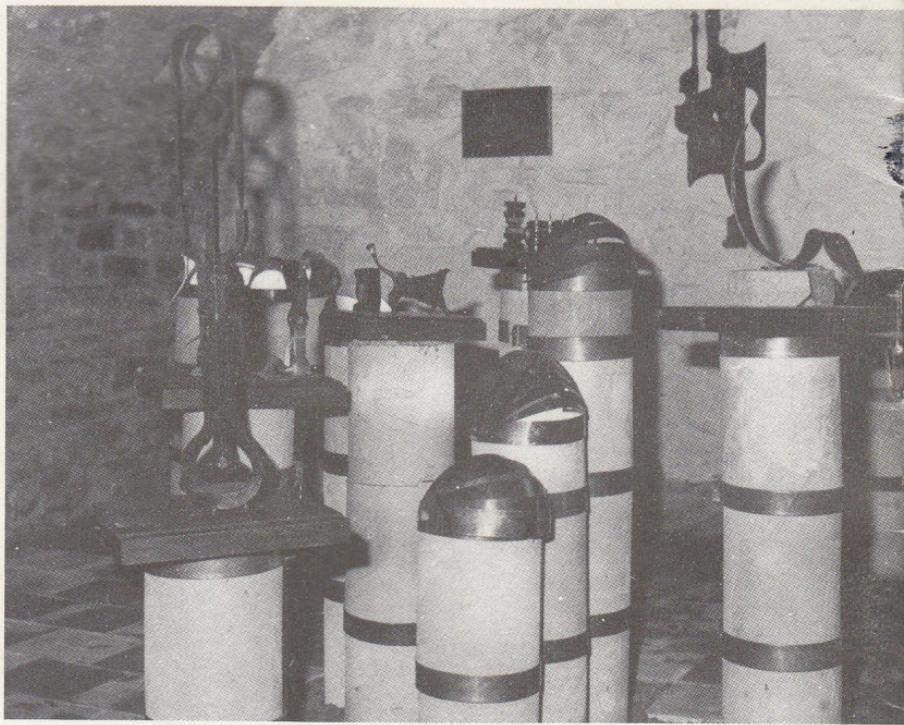
Plnění programu oslav 100.výročí muzea je organizačně zajištěno rozpisem závazku komplexní racionalizační brigády OVM na léta 1987-1988, v němž jsou uvedeny závazné termíny plnění, odpovědní pracovníci za jednotlivé úkoly i pracovní kolektivy, určené pro plnění jednotlivých úkolů. Na jednotlivé akce a rozsáhlejší úkoly budou zpracovány rozpisy politicko-organizačního zabezpečení, v nichž bude organizace upřesněna.

PhDr. Gustav Vožda
ředitel muzea

V Přerově 7.dubna 1987

Vydalo: ONV J.A.Komenského v Přerově jako výtisk
pro vnitřní potřebu.

Redakce a spolupráce na tvorbě programu oslav:
Milan Chumchal, Milada Kotíková, Anna Pavelková-
promovaná historička

Grafická úprava: útvar propagace PKO

Počet výtisků: 300 ks

Vytiskl: PKO Olomouc